

کد خبر: 92112819158
دوشنبه ۲۸ بهمن ۱۳۹۲ - ۱۰:۲۰

موسویان: توافق هسته‌ای نیازمند مصالحه از جانب ایران و غرب است

سرویس: سیاسی - انرژی هسته‌ای

حسین موسویان در یادداشتی در روزنامه فایننشیال تایمز با اشاره به مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ که روز سه‌شنبه آغاز می‌شود تاکید کرد که اگر دو طرف بخواهند به یک توافق نهایی دست یابند لازم‌آش این است که مصالحه کنند.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، حسین موسویان، عضو پیشین تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران در یادداشتی که در روزنامه انگلیسی فایننشیال تایمز منتشر شد نوشت: در دیدار روز سه‌شنبه در وین، مذاکره‌کنندگان ایران و شش قدرت جهانی درباره توافق درازمدتی گفت‌وگو خواهند کرد که می‌تواند مسائل مربوط به برنامه هسته‌ای ایران را در ازای احترام به حق ایران برای استفاده از فن‌آوری هسته‌ای صلح‌آمیز و لغو تدریجی تحریم‌ها حل کند.

در توافق تاریخی ماه نوامبر که زمینه را برای این پروسه آماده کرد، در این خصوص توافق کردند که "با برنامه هسته‌ای ایران مانند هر کشور فاقد سلاح‌های هسته‌ای عضو معاهده منع گسترش تسلیحات هسته‌ای رفتار شود". با این حال وندی شرمن، مذاکره‌کننده هسته‌ای آمریکا به کنگره گفته است که به عقیده وی ایران نه نیازی به راکتور آب سنگین دارد نه دومین تاسیسات غنی‌سازی‌اش در فردو. وی افزود که ایران باید برخی از سانتریفیوژهایش را کنار بگذارد. همه این درخواست‌ها از الزامات ان.پی.تی فراتر می‌روند.

پافشاری آمریکا بر "غنی‌سازی صفر در ایران" یکی از دلایل شکست مذاکرات قبلی است. توافق نوامبر سال گذشته تنها به این دلیل امکان‌پذیر شد که آمریکا آماده بود واقع‌بینانه رفتار کند. یک توافق جامع باید چیزی را به هر دو طرف ارائه کند. اقداماتی که از ان.پی.تی فراتر می‌روند ممکن است تا مدتی برای اعتمادسازی لازم باشد، ولی نباید انتظار داشت که ایران تا ابد با آنها موافقت کند.

هرگونه توافقی باید شامل مصالحه در زمینه چهار مساله اصلی باشد. اولین، سرنوشت راکتور آب سنگین اراک است. آمریکا و متحدانش نگران این هستند که پلوتونیوم تولید شده در آن جا بتواند برای تولید بمب استفاده شود. ولی ایرانیان حاضر به برچیدن آن یا تبدیل آن به راکتور آب سبک نخواهند شد. آنها می‌گویند که برای تحقیقات و تولید رادیوایزوتوپ‌های لازم برای درمان بیماران سرطانی به این تاسیسات نیاز دارند و هدف آنها تولید سلاح نیست.

اما حقیقت این است که راکتورهای آب سبک و آب سنگین هر دو می‌توانند برای تولید پلوتونیوم مورد استفاده قرار گیرند. ایران می‌تواند برای رفع نگرانی‌ها تغییراتی را در طراحی راکتور بدهد که میزان پلوتونیوم تولید شده را به نحو قابل توجهی کاهش دهد. علاوه بر آن می‌تواند قول دهد که یک نیروگاه بازفرآوری از نوعی که برای خروج پلوتونیوم از سوخت مصرف شده لازم است، نسازد. یا می‌تواند سوخت مصرف شده‌اش را به محض اینکه خنک شد از کشور

خارج کند.

سایت غنی‌سازی دوم ایران در فردو نیز یک مساله حساس است. این سایت در اعماق زمین در زیر کوهی ساخته شد تا آن را در برابر حملات هوایی حفظ کند تا زمانی که آمریکا تهدیدش مبنی بر اینکه "همه گزینه‌ها روی میز قرار دارند" را تکرار کند، امکان ندارد فردو تعطیل شود. ولی ایران می‌تواند موافقت کند که فردو را تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار دهد و محدودیت‌هایی را درباره کارهایی که می‌تواند در تاسیسات انجام دهد، بپذیرد.

مساله سوم این است که ایران چقدر سوخت غنی‌شده تولید خواهد کرد و با چه میزان غنا. قدرت‌های جهانی خواستار محدود کردن توانایی غنی‌سازی ایران معادل حدود 4 هزار سانتریفیوژ نسل اول هستند. ولی ایران حدود 20 سانتریفیوژ دارد که از این تعداد 9 هزار دستگاه فعال هستند. تهیه سوخت برای یک نیروگاه هسته‌ای نیازمند حدود 100 هزار سانتریفیوژ نسل اول است، یعنی خیلی بیشتر از میزانی که برای مدیریت یک برنامه تسلیحاتی کوچک لازم است. جای تعجب دارد که تعداد سانتریفیوژهایی که غرب می‌گوید اجازه نگهداری آن را خواهد داشت تنها برای ساخت سلاح مناسب خواهد بود، نه تولید برق. یک راه به سوی جلو این است که ایران موافقت کند اورانیوم را بیش از 5 درصد غنی نکند و تجهیزاتش را با نیازهای فعالیت‌های غیرنظامی مطابقت دهد.

یک مساله نهایی نظارت‌های بین‌المللی است. برای رفع نگرانی‌ها درباره ابعاد احتمالی برنامه هسته‌ای ایران، تهران می‌تواند تا مدت زمان محدودی موافقت کند که به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دسترسی بیشتری به سایت‌هایش بدهد، یعنی بیشتر از آنچه لازمه آن. پی.تی است. ایران احتمالاً مجبور می‌شود به عنوان بخشی از توافق محدودیت‌های موقتی در زمینه برنامه هسته‌ای‌اش را بپذیرد و خود را در معرض بازرسی‌های بیشتر قرار دهد. در ازای آن قدرت‌های جهانی باید به حق ایران برای استفاده صلح‌آمیز از فن‌آوری هسته‌ای از جمله غنی‌سازی احترام بگذارند. آنها پس از راستی‌آزمایی و اطمینان از اینکه ایران به وظایفش عمل کرده است (پروژه‌ای که می‌تواند به صورت واقع‌بینانه در عرض سه تا پنج سال تکمیل شود) باید همه تحریم‌های مربوط به برنامه هسته‌ای ایران را لغو کنند، پرونده ایران را از شورای امنیت سازمان ملل بیرون بیاورند و روابطش با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را عادی‌سازی کنند.

برخی مقامات در واشنگتن و تهران احساس می‌کنند طرف مقابل فریب‌شان داده است و نسبت به دورنمای مذاکرات جدید بدبین هستند. رفع این شک و تردیدها نیازمند مصالحه است، آن هم نه فقط از جانب ایران.

انتهای پیام